

ISSN 1563-0285
Индекс 75873; 25873

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ҚазҰУ ХАБАРШЫСЫ

Халықаралық қатынастар және халықаралық құқық сериясы

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ВЕСТНИК КазНУ

Серия международные отношения и международное право

AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

KazNU BULLETIN

International relations and international law series

№1 (77)

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

МАЗМҰНЫ – СОДЕРЖАНИЕ

1-бөлім Халықаралық қатынастар және дипломатияның өзекті мәселелері	Раздел 1 Актуальные проблемы международных отношений и дипломатии
--	--

<i>Baizakova K., Yermekov A.B.</i>	The Impact of Chinese SLOC Development within International Security Trends	4
<i>Alipbayev A., Byuzheyeva B.</i>	The struggle for leadership in the Asia-Pacific region: China and Japan	12
<i>Muratbekova A.</i>	From Asia to Eurasia: China and India interests in Central Asia	18
<i>Nurdavletova S.M., Akatayeva A.A.</i>	Analysis of the works of Western researches on Central Asia (2010-2016)	28
<i>Ақмадиева Г.П.</i>	Тәуелсіз Қазақстанның дипломатиялық тәжірибесі қалыптасуының тарихи аспекті	32

2-бөлім Еуропадағы қазіргі заман үдерістері	Раздел 2 Современные процессы в Европе
--	---

<i>Wagner H.</i>	Historical and contemporary lessons of the transformation of Europe: the special case of DDR	40
<i>Губайдуллина М.Ш.</i>	Системная трансформация и демократический процесс в Восточной Европе и Центральной Азии: синергетический эффект	48
<i>Kukeeva F.T., Kossyrganova N.Y.</i>	The crisis in Ukraine and its influence Central Asia's political stability	56
<i>Taukebayeva E.S., Altayeva K.Zh.</i>	The concept of 'sovereignty' in the European Union and Central Asia	62
<i>Идрышева Ж.Қ., Кульбаева А.Т.</i>	Солтүстік Еуропа елдеріндегі көші-қон үрдісінің мәселелері	68
<i>Байкушикова Г.С.</i>	Еуропалық Одақтың Орталық Азиядағы Білім беру бастамасы	74

3-бөлім Әлемдік экономика мәселелері	Раздел 3 Вопросы мировой экономики
---	---

<i>Елемесов Р.Е.</i>	Проблемы и перспективы общей экономической теории в свете глобального экономического кризиса.....	82
<i>Albagli C.</i>	Pourquoi la croissance ? L'inclusion de la croissance dans les gènes de la société industrielle	90
<i>Медуханова Л.А., Кабиденова Ж.</i>	Шетелдік инвестицияларды халықаралық конвенциялар және ДСҰ келісімдерінің шеңберінде реттеу	100
<i>Миралиева А.Ж., Нурланова Н.К.</i>	Предпосылки развития процессов взаимного сотрудничества Казахстана и России в экономической сфере.....	108
<i>Бектукхаметова А.В., Пуясова Г.</i>	The perspectives of «Tenge-Dollar's» relationships	114

Байкушикова Г.С.
**Еуропалық Одақтың Орталық
Азиядағы Білім беру
бастамасы**

Baikushikova G.
**The European Education
Initiative for Central Asia**

Байкушикова Г.С.
**Образовательная
Инициатива Европейского
Союза в Центральной Азии**

Білім беру барлық Орталық Азия мемлекеттері үшін басты басымдылық болып табылады. Бүгінгі таңда жаңғырту мақсатында реформалаудың ұзақ жолын өткен білім беру жүйесі аймақ ішінде болсын, сондай-ақ шетелдік елдермен ынтымақтасуға ашық. Орталық Азия аймағында білім бері саласында халықаралық ынтымақтастықта ерекше орынды Еуропалық Одақ алады.

Мақалада Орталық Азия елдерінің көпшілігі Еуропалық Одақпен ынтымақтастықтың ілгерілеуіне мүдделі және өздерінің жүйелерін Еуропаның жоғарғы білім саласындағы жетістіктеріне сәйкестендіруге мүдделі екендігі көрсетілген. Білім беру бастамасының мақсаты мен міндеттері сарапталады. Ерекше көңіл Білім беру бастамасы шеңберінде қаржыландыру саласында бар мүмкіндіктерді үйлестіруге, бағдарламаларды құрастыруға, оларды жүзеге асыруға және қаржыландыру тетіктеріне бөлінген.

Жүргізілген сараптама негізінде Еуропалық Одақтың жобалары жоғары білім саласына бағытталып, еуропалық құндылықтар жүйесіне бағдарланған жаңа элиталар ұрпағын құруға мүдделілігі тұжырымдалады.

Түйін сөздер: Білім беру бастамасы, білім беру платформасы, Еуропалық Одақ, Орталық Азия.

Education is a key priority for all countries in Central Asia. Today, the education system having passed a long way of reforming to modernize, open to cooperation both within the region and with other countries. A special place in the international cooperation in Central Asia in the field of education occupies the European Union.

The article shows that the majority of the Central Asian states are interested in promoting cooperation with the European Union and bringing their systems in line with developments in the field of higher education in Europe. We analyze the goals and objectives of the Education Initiative. The main attention is paid to coordination of the existing funding opportunities, development of programs within the Educational Initiative, to their implementation and funding mechanisms, and also complete approach to sector. On the basis of the carried analysis the conclusion is drawn that projects of the European Union are focused on the higher education that first of all shows interest of the EU in forming of the new generation of elite oriented to the European value system.

Key words: Education Initiative, educational platform, European Union, Central Asia.

Образование является ключевым приоритетом для всех государств Центральной Азии. На сегодняшний день системы образования, пройдя долгий путь реформирования с целью модернизации, открыты к сотрудничеству как внутри региона, так и с зарубежными странами. Особое место в международном сотрудничестве региона Центральной Азии в области образования занимает Европейский Союз. В статье показано, что большинство государств Центральной Азии заинтересованы в продвижении сотрудничества с Европейским Союзом и приведении своих систем в соответствие с достижениями в сфере высшего образования Европы. Анализируются цели и задачи Образовательной Инициативы. Основное внимание уделено координации существующих возможностей финансирования, разработке программ в рамках Образовательной Инициативы, их осуществлению и механизмам финансирования, а также целостному подходу к сектору. На основе проведенного анализа сделан вывод о том, что проекты Европейского Союза фокусируются на высшем образовании, что в первую очередь демонстрирует заинтересованность ЕС в формировании нового поколения элит, ориентированного на европейскую систему ценностей.

Ключевые слова: образовательная инициатива, образовательная платформа, Европейский Союз, Центральная Азия.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті,
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
E-mail: gulnara.baikushikova@gmail.com

ЕУРОПАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ БІЛІМ БЕРУ БАСТАМАСЫ

Мемлекеттің өмірлік қызметінің барлық салаларын қамтитын мемлекетаралық ынтымақтастықтың тереңдеуі мен мемлекеттердің өзара тәуелділігінің өсуі ХХІ ғасырдың халықаралық қатынастарының ерекше белгісі болып отыр. Ынтымақтастықтың білім аспектісі де бұл үдерістен тыс қалмайды. Қарқынды дамушы және қайтарымсыз болып табылатын жоғарғы білім саласындағы халықаралық ынтымақтастық пен интернационалдандыру үдерісі жоғары білімнің ұлттық жүйесінің бәсекелестікке қабілеттілігін арттыруда және әлемдік білім жүйесіне интеграциялануға ең тиімді жол ретінде қарастырылады.

Орталық Азия мемлекеттері үшін де білім беру негізгі басымдылық болып табылады. Бүгінгі таңда жаңғырту мақсатында реформалаудың ұзақ жолын өткен білім беру жүйесі аймақ ішінде болсын, сондай-ақ шетелдік елдермен ынтымақтасуға ашық. Бүгінде аймақ мемлекеттері өздерінің білім жүйесі әлемдегі болып жатқан өзгерістермен қатар жүруіне ұмтылады. Оның дәлелі ретінде аймақтағы шетелдік білім бағдарламаларының қызмет етуі, білім берудің әлемдік үлгілерін қабылдауы, білім жүйесіне Болон қағидаларының енгізілуін айтуға болады.

Орталық Азия аймағының білім саласындағы халықаралық ынтымақтастығында маңызды орынды Еуропалық Одақ алады. Қалыптасудың ұзақ жолын өткерген еуропалық білім беру моделі қазіргі таңда әлемнің көптеген мемлекеттері, соның ішінде Орталық Азия үшін үлгі болып табылады. Еуропалық Одақ Орталық Азия мемлекеттерінің тәуелсіздіктерін алған күннен бастап білім саласындағы құрылымдық реформалар бағамын белсенді қолдауда. Қазақстанның Болон үдерісіне қосылғаннан бері Орталық Азия Жалпыеуропалық жоғары білім кеңістігіне ену бағытына жылдамырақ қимыл жасауда.

ЕО Орталық Азиямен қарым-қатынасын нығайту туралы шешім шығарғанда 2007 жылы Орталық Азия үшін Еуропалық Одақ Стратегиясын бекіткен болатын, соның негізінде білім саласы басымдылықтардың бірі ретінде белгіленді. Еуропалық Комиссия бұл бастаманы, Еуропалық Одақ мүше-мемлекеттер бірыңғай Стратегия шеңберінде өздерінің саясаттарын қалай үйлестірсе солай құрылымдауды міндеттеді.